

Maestro: Bordspel voor muziekliefhebbers

Droomt u ervan om ooit een orkest te dirigeren? Wilt u uw kennis van componisten, muziekstukken, muziekinstrumenten spelenderwijs vergroten? Speel dan Maestro.

Voor allerlei belangstellingen zijn er bordspelen: Monopoly voor de makelaar, Risk voor de wereldveroveraar, Stratego voor de legerliefhebber, Scrabble voor de Neerlandicus, Kolonisten voor de pionier, Memory voor de geheugenspecialist, Schaken en Dammen voor de denker, Mens erger je niet voor ... Voor de muziekliefhebber was er tot voor kort geen fatsoenlijk bordspel.

Tot voor kort! Medio 2016 kwam er een nieuw bordspel op de spellenmarkt. *Maestro*. Om met de deur in huis te vallen voor de Kerk en Muziek-lezer: Dit spel is een waardevolle aanvulling voor uw spellenkast. Een spel waar letterlijk muziek in zit.

Spelontwerper Pieter de Boer (zo mag hij zich nu noemen) heeft binnen de kleine en onbekende serie 'Whats in a game' een spel ontworpen dat de spelers veel kennis van klassieke muziek bijbrengt. Die kennis is van te voren niet nodig. Wie het wel heeft, heeft er tijdens het spel geen baat bij.

In de stevige doos (32 x 23 x 7 cm groot) vinden we een spelbord (59 x 42 cm) met twee zijden.

Op beide zijden staat de opstelling van een orkest. De plekken waar de kaarten moeten liggen worden duidelijk aangegeven. De spelers leggen tijdens het spel met hun persoonlijke fiche een route af op een notenbalk. Wie noten kan lezen, kan zien welke melodieën er met noten zichtbaar zijn gemaakt.

De handleiding is in Nederlands en Engels geschreven en ziet er overzichtelijk uit. De verschillende benodigheden (kaarten, banknoten en fiches) kunnen in vakjes en zakjes gescheiden worden.

Om het spel te spelen heb je een behoorlijke tafel en wat orderingsvermogen nodig.

TWEE SPELEN IN ÉÉN DOOS

In de doos zitten twee behoorlijk verschillende spelen.

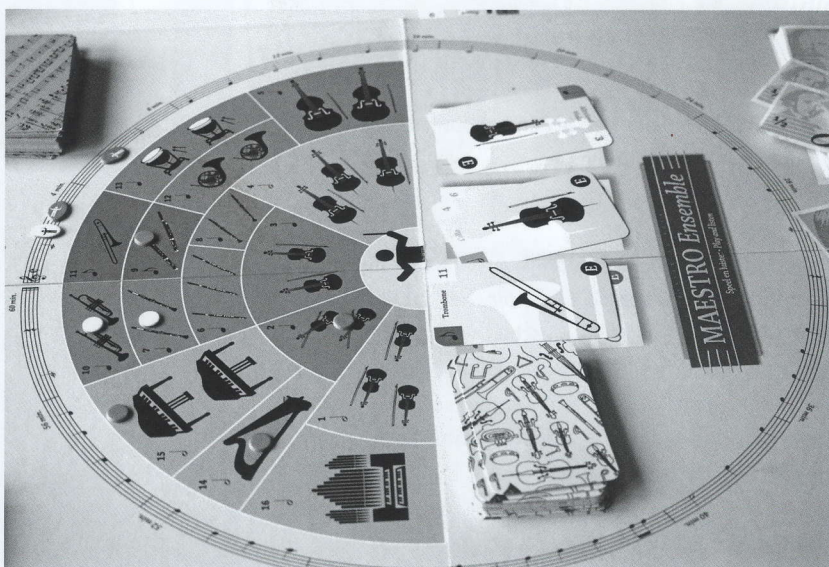
Het eerste spel, *Maestro Ensemble*, het familiespel van 'Wie wordt de Maestro?' is geschikt voor 2-6 spelers van 7 jaar en ouder (het is handig als je kunt lezen). Het spel duurt volgens de doos 15 minuten per speler. Volgens de spelregels duurt het 30-45 minuten. Dat is ook mijn ervaring.

Het tweede spel is *Maestro Symphony*. Het kan gespeeld worden met 2-6 spelers van 12 jaar en ouder en duurt 20 minuten per speler.

Voor de beide spelen zijn er verschillende kaarten. Bij het ene spel horen oranje achterkanten, bij het andere donkerbruine achterkanten. De bankbiljetten kunnen in beide spelen gebruikt worden. Van de groene kanskaarten horen er 40 bij *Ensemble* en 84 bij *Symphony*. Het verschil is aan de letter 'E' te zien.

De muziekkarten, waarop muziekstukken staan, zijn voorzien van een QR-code. Tijdens het spelen kan op een smartphone het uit te voeren muziekstuk beluisterd worden en de uitvoerenden bekeken worden. Via de website kunnen ook de juiste codes worden ingevuld zodat de YouTube-bestanden met tablet-/laptopbeeldscherm en eventueel luidsprekers meegemaakt kunnen worden.

Wie heel veel tijd heeft kan de muziekstukken tijdens het spel helemaal uitluisteren. Dan duurt een spel heel lang.

Als de spelers ervaring krijgen in het spel moeten ze blijven opletten of een andere speler geen fouten maakt met betalen, geld krijgen, huren of kopen. Door snelheid van de spelers kan het spel chaotisch gaan verlopen. Beide spelen zullen we nu hieronder beschrijven.

MAESTRO ENSEMBLE

Het doel van *Ensemble* is dat de speler (hij/zij is de dirigent) een aantal muziekstukken uitvoert van 4 of 8 minuten tot hij bij 60 minuten is. De winnaar is dan de *Maestro*. Om dat te bereiken heb je in het spel een aantal zaken nodig!

- Muziekkaarten (60 verschillende), die je kunt krijgen bij een beurt.
- Instrumentenkaarten (32), die je kunt kopen of huren bij een medespeler.

Geld; de banknoten (= bankbiljetten) worden in het spel muzieknoden genoemd. Je kunt het geld op allerlei manieren krijgen tijdens het spel. De waarden zijn hele-, halve-, kwart-, achtste- en zestiende noten. Hierbij is zelfs gedacht aan Jan Pieter Sweelinck, die vroeger op het biljet van 25 gulden stond.

Kanskaarten (40), die je kunnen helpen. Daarbij zijn plaagkaarten (voorzien van een molsteken), gelukskaarten (voorzien van een kruisteken) en herstelkaarten (met een herstellingsteken).

We hebben deze eenvoudige variant een aantal keren met vier personen gespeeld. De spelers zijn ondertussen zo druk met hun eigen muziekbakken, dat verliezen geen pijn doet... Tip: speel het spel eerst 'voor spek en bonen' om zo aan de spelregels te kunnen wennen. Dat geldt zeker ook voor het tweede spel.

MAESTRO SYMPHONY

Voor *Symphony* is meer uitleg nodig in de handleiding dan bij *Ensemble*. Het spel is niet alleen uitgebreider met 140 muziekstukken en 52 instrumenten. Het is ook anders. Er zijn nu solisten (32), tot een klavecijnist toe en er zijn 28 bonuskaarten. De 84 kanskaarten zorgen voor veel afwisseling. Het spel eindigt als de snelste speler 180 minuten muziek heeft uitgevoerd. Daarmee hoeft hij niet de winnaar te zijn. Het doel is namelijk om zoveel mogelijk punten te halen. Die moeten berekend worden aan de hand van de scorekaarten.

Voor het uitvoeren van de muziekstukken krijg je bij deze variant veelvouden van 4 minuten. Voor één stuk (*Symphony 5* van Mendelssohn-Bartholdy) mag je maar liefst 32 minuten opschuiven op het speelbord. Het stuk duurt op <http://maestromusic.eu/s123> ook ongeveer zo lang.

DE COMPOSITISTEN EN HUN COMPOSITIES

De vraag is natuurlijk: welke componisten komen met één of meerdere composities langs in het spel? Menig K&M-lezer zal nog geen kwart van onderstaande componisten kennen.

In het basisspel *Ensemble* horen we, zonder de voornamen te noemen, verschillende Bachs; daarnaast Beethoven, Borodin, Brahms, Bréval, Cage, Chopin, Debussy, Dragonetto, Dupré, Dvorak, Fauré, Françaix, Gounod, Händel, Haydn, Hindemith, Krebs, Lachenmann, Lindberg, Liszt, Matenu, Mendelssohn-Bartholdy, Molbe, Mozart, Nielsen, Poulenc, Reinecke, Saint-Saëns, Schubert, Shirley, Spohr, Stravinsky, Villa-Lobos, Widor (ja, de beroemde Toccata), Vivaldi en tot slot Williams.

In *Symphony* vinden we dezelfde maar ook andere componisten. Van Bach tot Zwart: Bartók, Boccherini, Borodín,

Bottesini, Britten, Brubeck, Bruch, Castelnuovo-Tedesco, Chopin, Coste, Creston, Delibes, Von Dohnányi, Elgar, Fischer, Franck, Glinka, De Grote, Guilmant, Hummel, Kint, Kozeluch, Lauridsen, Lutoslawsky, MacMillan, Mahler, Mascagni, Monteverdi, Onslow, Parry, Piazzolla, Plog, Prokofiev, Rachmaninov, Ramirez, Rimsky-Korsakov, Rachmaninov, Ravel, Reger, Rossini, Rutter, Schumann, Shostakovich, Simpson, Smetana, Suk, Wertheim, en tot slot voor de duidelijkheid met voornaam: Boudewijn Zwart als beiaardier. Je zou denken dat hiermee de meeste componisten wel zijn genoemd. Wie mis ik nu nog, zou je als lezer kunnen afvragen. Ik mis componisten van voor en rond J.S. Bach. Denk onder andere aan Buxtehude, Van Eyk, Frescobaldi, Scarlatti, Sweelinck, Telemann. En wie zou er gemist kunnen worden? Dat is een moeilijker vraag. Zijn er teveel 20ste-eeuwers en Oost-Europeanen bij? Missen we niet een aantal Nederlandse componisten?

Dit soort vragen kunnen bij elk spel gesteld worden. Waarom bij Monopoly geen straten uit Maastricht? Waarom een gevangenis bij Ganzenbord?

Het kan zijn dat u vooral van orgelmuziek houdt. Laat dan de persoon winnen die de meeste muziekstukken met orgel heeft uitgevoerd...

De selectie van de muziekstukken van een componist is net als de keus voor de componist persoonlijk. Filmmuziek ontbreekt grotendeels en muziek met een bedenkelijke achtergrond eveneens. Orgelmuziek rond de Psalmen ontbreekt ook. Blijkbaar is die muziek niet zo klassiek als 'Een vaste burcht' van ... nee, niet die van Jan Zwart.

SAMENVATTEND

- Het spel is prima uitgevoerd.
- De spelregels worden duidelijk beschreven in een boekje op A4-formaat. Laat één persoon zich er vooraf goed in verdiepen. Dan loopt het spel meteen goed.
- Het is een hele prestatie voor de ontwerper om uit de schat van de muziek der eeuwen 200 composities op de 'kaarten' te zetten.
- Spelenderwijs worden we in aanraking gebracht met de klanken van 200 muziekstukken.
- Van de genoemde muziekstukken wordt de oorspronkelijk bedoelde bezetting beschreven en uitgevoerd.
- Ook als het spel vaker wordt gespeeld is er voldoende variatie.
- Het spel kan gespeeld worden met en zonder gebruik van een smartphone/tablet/pc. Je kiest er dan voor om wel of niet naar de muziekstukken te luisteren.
- Het spel heeft een hoog educatief karakter. Wie anderen kennis wil bijbrengen van klassieke muziek ... koop dit spel.

- Geluk én tactiek spelen een rol.
- Je kunt een ander af en toe 'pesten'.

MEER INFORMATIE

Wie nog meer wil weten kan terecht op <http://maestro-music.eu/>. Dit is de website waarop nog veel meer staat over dit spel. Hier vindt u ook waar het spel te koop is. De prijs ervan is € 48,50. Dat is niet weinig voor een spel. Voor wat het spel te doen en te beluisteren geeft, is dit een prima prijs.

Het is hier niet de plek om de andere muzikspelen te recenseren. Maar, als *Maestro* naar meer smaakt is er nog een *Maestro Kwartet* met 32 kaarten van € 5,95 en een *Maestro Fanfare* van € 6,95.

